

Kanalen nr 4 2024

Vårt miljöarbete - tillbakablick, nuläge och framtidsspaning

Nu har det gått ett par år sedan vi med full kraft började jobba med vår miljöplan. Därför kan det vara lämpligt att summera vad som gjorts, vad vi gör nu och lite framtidsspaning.

Varför behöver vi jobba med miljöfrågor?

Det har väl vid det här laget inte undgått någon att vi båtägare tyvärr, bland annat genom att ha använt farliga bottenfärger, har skapat en miljöskuld som vi nu måste ta ansvar för och rätta till. Gör vi inte det, kommer både vi och kommande generationer få lida av skadorna som vi har orsakat.

En stor del av den mark som klubben äger är förorenad av exempelvis bottenfärger. Därmed omfattas klubbens verksamhet och medlemmar även av föreskrifter i miljöbalken om verksamheter som kan orsaka miljöskador. Kommunen har därför ålagt oss om att vi ska utreda riskerna samt föreslå åtgärder för att begränsa de skador som föroreningarna kan orsaka. Klubben ska även uppfylla miljöbalkens hänsynsregler. Hänsynsreglerna innebär bland annat att en verksamhet ska vidta de skyddsåtgärder och kontroller som krävs för att motverka negativ påverkan på miljö och hälsa.

Därför behöver vi ha rutiner och en plan för vad vi ska göra för att motverka och begränsa riskerna i vår verksamhet. Vi måste helt enkelt BÖRJA SLUTA sprida föroreningar.

Tillbakablick – vad har vi gjort hittills

Kommunen beslutade i februari 2023 om att vi skulle vidta skyddsåtgärder för att motverka riskerna för de skador som klubbens verksamhet kan orsaka. Beslutet grundades en dialog som vi har haft tillsammans med kommunen under en längre tid. Som underlag till beslutet fanns följande miljöplan och flera av dem har vi genomfört:

- Under 2023 planerade vi för byggnation av en spolplatta för tvätt av båtskrov. Bygget genomfördes under 2024 med enastående insatser av flera medlemmar ur klubben samt företag som hjälpt oss med elinstallationer, gjutning och asfaltering. Spolplattan har nu tagits i drift och är försedd med filter som renar tvättvattnet innan utsläpp. På så sätt hindrar vi att förorenat tvättvatten sprids okontrollerat vid respektive varvsplats.
- Medlemmar med äldre båtar skulle erbjudas analys av båtbottnen för att kartlägga vilka båtar som behöver saneras från otillåten färg. Analyser har genomförts i omgångar både under 2023 och 2024 där många båtar har varit godkända men vissa båtar behövde saneras.
- Varvsplatserna besiktas återkommande för att kontrollera att det är ordning och reda, att underhåll av båtbottnar görs på ett säkert sätt samt att kemikalier inte förvaras oskyddat.
- Medlemmar informeras mer frekvent via Kanalen, hemsidan och mail, exempelvis om hur olika produkter kan påverka miljön, våra åtgärder och regler.
- Två gånger per år har vi redovisat våra genomförda åtgärder till kommunen.

- Vi har tagit fram ett kontrollprogram som beskriver våra rutiner för att motverka miljöriskerna i klubbens verksamhet. Till exempel hur vi kan gå tillväga om vi behöver hantera förorenade massor, skötsel av latrintömning, riskbedömningar, hantering av avfall med mera.
- Våra avfallshanteringsplaner för våra hamnar har uppdaterats enligt nya föreskrifter från Trafikverket. I skrivande stund pågår godkännandet av dessa planer hos kommunen.

Nuläge

Spolplattan har ju som sagt tagits i drift. Det vi behöver göra nu är att trimma reningen av spolvattnet så att vi uppfyller riktvärden för koppar, zink, Irgarol och TBT, enligt vägledning som Havs- och Vattenmyndigheten har utfärdat. Därtill ska vi tänka till om vi behöver ändra något i hur vi genomför spolningen av båtarna utifrån de erfarenheter vi har fått i år.

Vi ser hur flera medlemmar har genomfört och genomför byte till godkänd bottenfärg på sina båtar. Överlag har båtarna tältats in korrekt och rätt utrustning för slipning och skrapning används så att inte farliga ämnen kan spridas till omgivningen. Som vi informerat om på många olika sätt, har vi från och med sjösättning 2025 infört nolltolerans mot att få ha båt i våra hamnar, eller på vårt varv, om båten har otillåtna halter av TBT.

Båtar med självpolerande färg kan vi inte längre hantera på varvsområdet. Orsaken är att den kladdar ner vår utrustning och är svår att rena vid vår spolplatta. Det har dock uppstått en del förvirring med vad som avses med självpolerande färg. Ofta används även i dagligt tal "mjuk färg" eller "blödande färg". Men det är samma typ av färg som avses. Självpolerande färg är den benämning som används av Kemikalieinspektionen. Oavsett vilken benämning som används så är denna typ av färg inte längre tillåten inom varvsområdet. De medlemmar med båtar som vi har identifierat har självpolerande färg har fått eller kommer få tillsägelse om att byta färg.

Observera att butikerna inte har koll på vilka färger olika båtklubbar kan acceptera, så hör efter med vårt kansli om du är osäker på vilken färg som är godkänd hos oss. På vårt varvsområde är alltså endast följande båtbottenfärger godkända:

- Hårda färger med biocider, färgen ska vara godkänd av Kemikalieinspektionen för användning i Östersjön
- Biocidfri färg
- Eller omålad båt, till exempel epoxybehandlad båt utan inblandning av biocid

Vi fortsätter som planerat med att besikta varvsplatserna. Och vi har städat bort en hel del bråte och förpackningar med mer eller mindre känt innehåll.

Det pågår ett samarbete med andra båtklubbar via Svenska Båtunionen. Samarbetet går bland annat ut på att byta erfarenheter och sprida kunskap. Just nu arbetar vi med att ta fram en lathund till båtklubbarna på temat "Vad bör klubben veta innan myndigheten knackar på dörren".

Vad händer framöver och lite framtidsspaning

Enligt föreläggandet ska vi senast i slutet av 2025 redovisa en utredning som visar föroreningssituationen inom varvsområdet. Utredningen ska även presentera förslag på åtgärder för att motverka riskerna för spridning till människa och miljön omkring. Riskerna får inte vara större än

motsvarande risker för mark som kan användas för så kallad "mindre känslig markanvändning". På höstmötet godkändes en pott med pengar för denna utredning och vi har i dagarna startat arbetet med att handla upp utredningen som ska genomföras av en miljökonsult. Vi kan därför räkna med att under kommande vår och sommar se en konsult på varvsområdet med sin provtagningsutrustning.

De åtgärder som utredningen ska föreslå ska sedan vara genomförda och rapporterade till kommunen senast slutet av 2027. Det finns olika typer av åtgärder som kan vara aktuella. En åtgärd som oftast kommer på tal är att gräva upp förorenade massor och lägga dem på en godkänd deponi. Ett par andra åtgärder kan vara att binda föroreningarna på platsen eller att tvätta de förorenade massorna och låta de tvättade massorna läggas tillbaka. Tvättvattnet renas och renat vatten får släppas ut på platsen. Naturligtvis kan det finnas andra metoder också, det får utredningen visa vilken metod som är mest lämpad både med hänsyn till önskad effekt och kostnaderna.

Ofta diskuteras ju hur marknaden kommer se ut för bottenfärger i framtiden. Det vi kan se är att de färger som tidigare har använts, och som är accepterade hos oss på TBK, förlorar sina godkännanden av Kemikalieinspektionen. I den lista som just nu finns hos Kemikalieinspektionen framgår att Hard Racing Copper är förbjuden att användas från juli 2025. Och i takt med att det mer och mer blir tydligt att biocider har negativa effekter på hälsa och miljö är det nog inte osannolikt att marknaden för Östersjöfärger går mer mot biocidfria färger. Därtill ökar antalet båtbottentvättar så det finns bra alternativ till de bottenfärger som innehåller biocider.

Så funderar du på att byta färg, håll då alternativet med biocidfri färg i åtanke, eftersom det krävs en hel del jobb med att ta bort den gamla färgen, epoxybehandla och/eller måla ny färg. Numer är det fler och fler båtklubbar som inte accepterar biocidfärger och i insjöar är det helt förbjudet att använda biocidfärger. Vid en framtida försäljning är det därför en fördel om båten inte är målad med biocidfärg.

